

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3

Leadership of school administrators as perceived by teachers under Loei primary
educational service area office 3.

ปิยะพร แสนพันศิริ¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดินาภรณ์ นันท์²

ดร.จำนงค์ ศรีมังกร³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการครู และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และโดยใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา พบว่า

2.1 ผู้บริหารการศึกษา และครูผู้สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ภาวะผู้นำ, การรับรู้

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the leadership of school administrators as perceived by teachers under Loei Primary Educational Service Area Office 3 and 2) to compare the leadership of school administrators as perceived by teachers under Loei Primary Educational Service Area Office 3 by standing positions and the size of school . The research sample were 242 persons. A questionnaire was used for data collection. The Statistics applied for data analysis were percentage, mean, standard deviation and F-test.

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

²กรรมการบริหารสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

The results of the research showed that :

1) The leadership of school administrators as perceived by teachers under Loei Primary Educational Service Area Office 3 found the overall and each aspect was at a high level.

2) The comparison of the leadership of school administrators as perceived by teachers under Loei Primary Educational Service Area Office 3 by Standing positions and the size of school were as follows:

2.1 The School administrators and teachers perception as a whole and each aspect was not significantly different.

2.1 Small schools, medium schools and large schools perception a whole and each aspect was not significantly different.

Keywords : the leadership, The perceived

1. บทนำ

การศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย การคัดเลือก การตีความสร้างสรรค์ และนำความรู้ใหม่ของผู้เรียนแต่ละคน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต การแก้ปัญหา และการทำงานต่างๆให้มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ความสามารถความฉลาดเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม พร้อมทั้งจะร่วมกันนำความเจริญ รุ่งเรืองและความสงบร่มเย็นมาสู่ประเทศชาติได้อย่างต่อเนื่อง การศึกษาจึงเป็นการพัฒนาความสามารถที่ติดตัวมนุษย์มาแต่ละคน เป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิดการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์ การพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน แนวโน้มในอนาคตข้างหน้าอาจจะสะท้อนให้เห็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้าง สถาบันทางสังคม และปัจเจกบุคคล จำเป็นต้องเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลกและภูมิภาค โดยเฉพาะในประชาคมอาเซียน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงมุ่งเน้นการพัฒนาคนทุกคนทุกช่วงวัยให้เข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน มุ่งการพัฒนา

ประเทศชาติสู่ความสมดุล และความยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ (สุมาลี อุดารักษ์, 2555)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ให้เป็นคนที่มีรู้จักการคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ และสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (วรรณ ขุนศรี, 2549: 65-69) จึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีการเตรียมความพร้อมต่อการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์ สำหรับในประเทศไทย ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการศึกษาภาวะผู้นำที่มีความเหมาะสมกับยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงนี้ แนวคิดทฤษฎีใหม่ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับกันมากในปัจจุบัน คือ แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีภาวะผู้นำแนวใหม่ หรือเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ (New paradigm) เนื่องจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ไปสู่ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีการ

กระจายอำนาจหรือการสร้างพลังใจ เป็นผู้มีความพร้อม ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 โดยได้กระจายการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบไปด้วยโรงเรียนเปิดการสอนในเขตอำเภอเด่นชัย และอำเภอภูเรือ อำเภอนาแห้ว รวมทั้งหม่อมมี 110 โรงเรียน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้าง รายได้ไม่แน่นอน นักเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนและฐานะยากจน สภาพปัจจุบัน การติดต่อสื่อสาร การคมนาคม และการสาธารณสุข ในบางพื้นที่ไม่สะดวก เป็นพื้นที่ภูเขาสูง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และพบปัญหาผู้บริหารก็มีการย้ายบ่อย เพื่อการดำเนินงานด้านการบริการของโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 เพื่อสะท้อนภาพการบริหารจัดการของผู้บริหารนำไปปรับปรุงพฤติกรรมบริหารในส่วนที่ต้องพัฒนาหรือปรับเปลี่ยน และพัฒนาการบริหารงานจนเกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กรได้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่จะส่งผลให้การพัฒนาการศึกษามีความก้าวหน้าต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการครู และขนาดของสถานศึกษา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 3 จำนวน 242 คน โดยเทียบจากตารางเทียบสัดส่วนของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554 :121)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำหนังสือขออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตศึกษาศาสตรมหาวิทาลัยราชภัฏเลยถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 3 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล สำหรับการศึกษาวิจัยจากสถานศึกษาในสังกัดและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 242 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deriation : S.D.) และการทดสอบค่า F – test เพื่อหาความแตกต่างโดยใช้การทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของ ทดสอบรายคู่ (Scheffe' s method)

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ภาวะผู้นำด้านสัญลักษณ์ ภาวะผู้นำด้านวัฒนธรรม ภาวะผู้นำด้านมนุษย ภาวะผู้นำด้านเทคนิค ภาวะผู้นำด้านการศึกษา ตามตาราง 1

4. สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ในภาพรวม

รายการ	ระดับความคิดเห็น (n=242)		
	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. ภาวะผู้นำด้านเทคนิค	4.39	0.58	มาก
2. ภาวะผู้นำด้านมนุษย	4.42	0.51	มาก
3. ภาวะผู้นำด้านการศึกษา	4.38	0.44	มาก
4. ภาวะผู้นำด้านสัญลักษณ์	4.48	0.52	มาก
5. ภาวะผู้นำด้านวัฒนธรรม	4.46	0.53	มาก
รวม	4.43	0.52	มาก

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.43, S.D=0.52) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาวะผู้นำด้านสัญลักษณ์ (\bar{X} =4.48, S.D=0.52) ภาวะผู้นำด้านวัฒนธรรม (\bar{X} =4.46, S.D=0.53) ภาวะผู้นำด้านมนุษย

(\bar{X} = 4.42, S.D=0.51) ภาวะผู้นำด้านเทคนิค (\bar{X} = 4.38, S.D=0.58) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ภาวะผู้นำด้านการศึกษา (\bar{X} = 4.38, S.D=0.44)

2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา มีรายละเอียด ตามตาราง 2-3

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ปัญหาการจัดการศึกษา	ตำแหน่ง				t	p-values
	ผู้บริหารการศึกษา		ครูผู้สอน			
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D		
1) ภาวะผู้นำด้านเทคนิค	4.38	0.57	4.39	0.59	.759	.580
2) ภาวะผู้นำด้านมนุษย	4.41	0.5	4.43	0.53	1.113	.354
3) ภาวะผู้นำด้านการศึกษา	4.37	0.42	4.4	0.45	.727	.603
4) ภาวะผู้นำด้านสัญลักษณ์	4.47	0.51	4.48	0.53	.930	.462
5) ภาวะผู้นำด้านวัฒนธรรม	4.44	0.53	4.47	0.52	.718	.610
รวม	4.41	0.51	4.43	0.52	0.85	0.52

* P<.05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าการเปรียบเทียบ เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

เลย เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้บริหารการศึกษา และครูผู้สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ขนาดของสถานศึกษา						f	p-values
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D		
1) ภาวะผู้นำด้านเทคนิค	4.39	0.57	4.37	0.59	4.38	0.57	.357	*.025
2) ภาวะผู้นำด้านมนุษย	4.41	0.5	4.43	0.53	4.42	0.52	.472	.797
3) ภาวะผู้นำด้านการศึกษา	4.37	0.42	4.4	0.46	4.35	0.41	.773	.061
4) ภาวะผู้นำด้านสัญลักษณ์	4.47	0.52	4.48	0.52	4.46	0.53	.642	.668
5) ภาวะผู้นำด้านวัฒนธรรม	4.44	0.53	4.47	0.52	4.45	0.52	.565	.727
รวม	4.42	0.51	4.43	0.51	4.41	0.51	0.56	0.45

* P<.05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าการเปรียบเทียบ เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาด กลาง และโรงเรียน ขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำ

ด้านเทคนิค และ ภาวะผู้นำด้านการศึกษา แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผล

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของ ข้าราชการครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เลย เขต 3 อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ภาวะผู้นำด้าน สัญลักษณ์ ภาวะผู้นำด้านวัฒนธรรม ภาวะผู้นำด้านมนุษย

ภาวะผู้นำด้านเทคนิค ภาวะผู้นำด้านการศึกษา เรียงตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำผึ้ง ใจจันทร์ (2552) เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของพนักงานครูในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอารี กังสานกุล (2553) เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ นงนุช รักษา (2553) เรื่อง ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรัญชร์ อติพัฒน์ (2555) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีการปฏิบัติมากในภาพรวม และสอดคล้องกับ ชรัตน์ จินขาวข้า (2547) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมผู้นำ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ กัมพล แซ่มสา (2550) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่า 1) ด้านเทคนิคมีเทคนิคและหาแนวทางการประสานงานในการระดมกำลังคนเพื่อปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย การสื่อสารแบบสองทาง : บนลงล่าง และ ล่างขึ้นบน เพื่อให้รู้ข้อมูลข่าวสารทุกๆด้าน การจัดระบบการสื่อสาร การประสานงาน การจัดทำแผนงาน แผนงบประมาณ แผนการบริหารงานของโรงเรียนได้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน 2) ด้านมนุษย์ มีการสร้างความสัมพันธ์การทำงานกับผู้ร่วมปฏิบัติงาน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุกคน การให้ความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีอิสระในการทำงาน พัฒนาผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ทำงานได้อย่างเต็มที่ 3) ด้านการศึกษา มีการวิเคราะห์

ความต้องการและปัญหาการบริหารงานด้านการจัดการศึกษา สถานศึกษา การวิเคราะห์พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรในการดำเนินงานด้านงานวิชาการและพัฒนาหลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพ สนับสนุนงบประมาณ ในการผลิตสื่อและนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านสัญลักษณ์ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการทำงานเน้นการมีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนร่วมกันการเป็นผู้อุดมคติ มีเป้าหมายในการปฏิบัติงาน การอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม การมีความสามารถบริหารงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ 5) ด้านวัฒนธรรม การใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน การรักษานขนบธรรมเนียม ประเพณีองค์กรเป็นที่ยอมรับของชุมชน การปลูกฝังความรู้สึกจงรักภักดีต่อองค์กรให้เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงาน การได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการบริหารจัดการศึกษาด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากร การสร้างเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานให้กับผู้ร่วมงาน การมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานตามสถานการณ์ การยึดระเบียบแบบแผนเป็นแนวในการปฏิบัติ เมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้บริหารการศึกษา และครูผู้สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้าน และ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาด กลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ มะลาหอม (2551) เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยสรุปได้ ความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่างให้ความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา การระดมกำลังคนเพื่อ

ปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย การสร้างความสัมพันธ์การทำงานกับผู้ร่วมปฏิบัติงาน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุกคน การทำงานแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน เพื่อให้การดำเนินงานด้านงานวิชาการและพัฒนาหลักสูตร การวางแผนการติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรครู การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาหลักสูตร มีการนำข้อมูล และปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนแนวคิด ชักนำผู้ร่วมงานให้ปรับแนวคิดใหม่ในการทำงานเพื่อสอดคล้องกับสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้ การมีความสามารถบริหารงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ กุหลาบ ปุริสาร (2560) ยังได้ระบุว่า ผู้นำที่มีประสิทธิผลจะต้องมีทักษะทางปัญญา โดยมีทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะการวิเคราะห์หาเหตุผล และมีทักษะการปฏิบัติด้วย

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาควร การสร้างความสัมพันธ์การทำงานกับผู้ร่วมปฏิบัติงาน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการบริหารจัดการศึกษาด้านต่างๆ ปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงาน การนำข้อมูลและปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตร และการปฏิบัติงานให้ยึดระเบียบแบบแผนเป็นแนวในการปฏิบัติการวางแผน กฎเกณฑ์และแนวปฏิบัติของหน่วยงาน เน้นการมีส่วนร่วม

2) ผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ขนาด ควรมีการมี การบริหารสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานโดย ควร มีการดำเนินงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากรในการทำงานในองค์กร การส่งเสริมและพัฒนาผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีความยืดหยุ่นใน

การปฏิบัติงานตามสถานการณ์ รวมไปถึง การยึดระเบียบแบบแผนเป็นแนวในการปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1) ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในทฤษฎีภาวะผู้นำอื่น ๆ เพื่อนำผลที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

2) ควรศึกษาวิจัยด้านปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ปัจจัยส่งผลกระทบต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น เป็นต้น อันจะนำไปสู่การบริหารคุณภาพงานทางการศึกษาได้สำเร็จตามเป้าหมาย

7. เอกสารอ้างอิง

1. กุหลาบ ปุริสาร. (2560). ภาวะผู้นำที่เป็นเลิศของคุณหมอแมกไซไซ ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ กระแส ชนะวงศ์. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) หน้า 23.
2. กัมพล แซ่มสา. (2550). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารโรงเรียน ตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
3. ชรัตน์ จินขาวขำ. (2547). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
4. น้ำผึ้ง ใจจันทร์. (2552). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของพนักงานครู ในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

5. วรณัน ขุนศรี. (2550). เส้นทางสู่การปฏิรูปการเรียนการสอน มุมมองการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในวิชาหลัก. วารสารวิชาการ, 3(9), หน้า 65-69.
6. วลัยชกร อติพัฒน์. (2555). ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร.